

Kommun

Österåkers kommun
servicecenter@osteraker.se

Beslut

Datum 2026-04-17
2025:10857
Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn i Österåkers kommun av kommunens tillsynsansvar över annan pedagogisk verksamhet.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tematisk tillsyn i Österåkers kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om Österåkers kommun utövar tillsyn över pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt samt tillsyn över att den enskilda huvudmannen fortlöpande uppfyller kraven vad gäller insikt och lämplighet.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med tjänstepersoner och ansvarig chef i förvaltningen samt representanter från beslutande nämnd den 4 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat riktlinjer, beslut i enskilda ärenden samt delegationsordning.

Under ärendets handläggning har Österåkers kommun yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet. Kommunen har även den 26 mars 2026 inkommit med kompletterande dokumentation om hur arbetet med verksamhetstillsyn samt ägar- och ledningsprövning genomförs.

Motivering av beslutet

Pedagogisk omsorg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Verksamhetstillsyn

I intervjuer med tjänstepersoner, ansvarig chef i förvaltningen och representanter för den beslutande nämnden samt i inkommen dokumentation framkommer att Österåkers kommun utövar tillsyn över pedagogisk omsorg vars huvudmän kommunen har godkänt. De intervjuade

uppgger att kommunen genomför regelbunden verksamhetstillsyn och att varje verksamhet granskas ungefär vart tredje till fjärde år. De intervjuade uppgger att kommunen kan genomföra riktad tillsyn om det framkommer uppgifter som ger anledning till det, exempelvis genom klagomål eller andra inkomna signaler. I intervju med tjänstepersoner och ansvarig chef i förvaltningen samt i inkommen dokumentation framkommer att kommunen inför tillsyn begär in uppgifter och dokumentation från huvudmannen. Kommunen efterfrågar uppgifter om bland annat verksamhetens innehåll, språk- och värdegrundsarbete, särskilt stöd, systematiskt kvalitetsarbete, säkerhet och barngruppens sammansättning. Tillsynen genomförs genom fysiska besök i verksamheterna där tjänstepersonerna observerar verksamheten, granskar lokalerna och inhämtar uppgifter genom samtal med huvudmannen. Det framkommer att kommunen vid tillsynsbesöken kontrollerar att barn är närvarande i verksamheten samt att lokalerna är ändamålsenliga och säkra. De intervjuade uppgger att tillsynsbesöken som huvudregel är föranmälda och att oanmälda besök kan genomföras vid behov. I intervju och av inkommen dokumentation framkommer vidare att kommunen efter genomförd tillsyn fattar beslut. Tjänstepersonerna uppgger att kommunen i sina bedömningar tar ställning till om kraven är uppfyllda inom olika områden och att bedömningarna ligger till grund för beslut i ärendet. Beslut om mer ingripande åtgärder, såsom verksamhetsförbud eller återkallelse av godkännande, fattas av nämnden, övriga beslut fattas enligt delegationsordningen.

Ägar- och ledningsprövning

I intervju med tjänstepersoner och ansvarig chef vid förvaltningen samt i inkommen dokumentation framkommer att kommunen genomför ägar- och ledningsprövning av enskilda huvudmän inom pedagogisk omsorg. En ägar- och ledningsprövning genomförs i samband med godkännande, regelbunden verksamhetstillsyn samt vid förändringar i ägar- och ledningskretsen. Det framkommer vidare i intervju och i kompletterande dokumentation att kommunen, i förekommande fall, kontrollerar att huvudmannen kontrollerar registerutdrag för anställda i verksamheten samt att kommunen kontrollerar registerutdrag för personer som är 15 år eller äldre och som är folkbokförda på verksamhetsstället. Vidare framkommer att kommunen gör en samlad bedömning av huvudmannens insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten och bedömer om huvudmannen är lämplig. De intervjuade uppgger att kommunen i tillsynen kontrollerar vissa uppgifter, bland annat kontroll av F-skattsedel samt, som beskrivet ovan, genom att ta del av utdrag ur belastningsregistret. I kompletterande dokumentation framkommer att kommunen har förtydligat hur arbetet med ägar- och ledningsprövning genomförs inom tillsynen. Det framkommer att kommunen inom ramen för prövningen även

inhämtar uppgifter från Skatteverket och Bolagsverket samt att uppgifter från andra kommunala funktioner, till exempel kan kommunens arbete mot välfärdsbrott beaktas. Av dokumentationen framkommer även att kommunen har identifierat behov av att vidareutveckla arbetet, bland annat när det gäller att inhämta kompletterande ekonomiska underlag, till exempel årsredovisning eller årsbokslut, deklARATIONER och kreditupplysning när kommunen bedömer att det är motiverat. Vidare uppger kommunen av inkommen dokumentation att vid tecken på bristande ekonomisk skötsamhet kan de inhämta ytterligare uppgifter från Kronofogdemyndigheten. Tjänstepersonerna uppger också i dokumentationen att de ser över arbetet med att utveckla rutiner för att söka efter domar och andra beslut om ingripanden mot huvudman eller personer i ägar- och ledningskretsen samt ser över att utveckla sin dokumentation av bedömningsprotokoll och beslut.

Rättslig reglering

Enligt skollagen har en kommun tillsyn (verksamhetstillsyn) över pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt (26 kap. 4 § punkt 2 skollagen).

Av skollagen framgår vidare att kommunen har tillsyn över att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller vissa krav (25 kap. 10, 10 a §§ och 26 kap. 4 § punkt 3 skollagen).

Kraven på enskilda som bedriver pedagogisk omsorg innebär att huvudmannen fortlöpande ska ha insikt i och följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt vara lämplig. Om verksamheten bedrivs där någon är folkbokförd kan huvudmannen inte anses lämplig utan att en registerkontroll har gjorts (25. kap. 10 § skollagen). En sådan registerkontroll innebär att en person som är 15 år eller äldre och är folkbokförd där pedagogisk omsorg ska bedrivas på begäran av kommunen ska visa upp ett utdrag ur belastningsregistret (25 kap. 2 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Österåkers kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

X David Carvajal Winberg

Beslutsfattare
Signerat av: David Carvajal Winberg

X Ola Cederblad

Föredragande
Signerat av: Ola Cederblad

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Ola Rydkvist medverkat.